

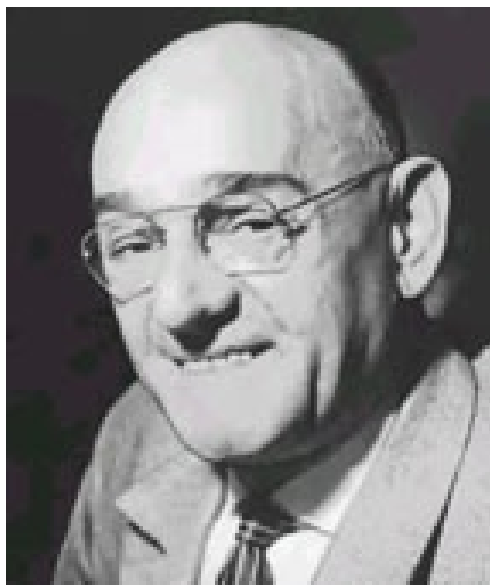

GWIAZDOZBIÓR POLSKIEJ PIOSENKI

18 sierpnia

Opracowanie: Wojciech Dąbrowski www.spotkaniapiosenka.org

LUDWIK SEMPOLIŃSKI

(pseudonim *Bohdan Kierski*, ur. 18 sierpnia 1899 roku, Warszawa, zm. 17 kwietnia 1981 roku, Warszawa) był jednym z najwybitniejszych aktorów rewiowych i kabaretowych, mistrzem piosenki i monologu (*wodzirej podkaszanej muzy* - jak sam mówił o sobie).

Studiował w Wyższej Szkole Handlowej, ale jej nie ukończył, wybierając karierę estradową. Debiutował w kabarecie *Sfinks* (polska wersja *Światlików Linckiego*, 7 lipca 1918 roku), występował w warszawskich kabaretach rewiowych *Ali Baba*, *Cyrulik Warszawski*, *Morskie Oko*, *Wielka rewia*. Po mistrzowsku odtwarzał zabawne postaci typów i typków z epoki *fin-de-siecle* (Casanova, cyklista, wodzirej).

Zdał egzamin reżyserski (1923), był kierownikiem artystycznym kinoteatru *Hollywood* w Warszawie (1932-1933) i dyrektorem kabaretu *Nowy Momus* (1934).

Wylansował piosenki: *Tomasz, skąd ty to masz?* (muz. Zygmunt Wiehler, sł. Aleksander Orlan, rewia *Idzie wiosna*, teatr *Wesoły wieczór*, 1931), *Spotkamy się na Nowym Świecie* (muz. Zygmunt Karasiński, Szymon Kataszek, sł. Andrzej Włast), *Tango andrusowskie* (muz. Jerzy Petersburski, sł. Andrzej Włast, duet z Janiną Sokolowską, rewia *Złota defilada* (teatr *Morskie Oko*, 1932), *U cioci Pelagi* (muz. Leon Boruński, sł. Jerzy Jurandot, kabaret *Femina*, 1934), *Słomiany wdowiec* (polska wersja austriackiego marsza *Wien bleibt Wien*, muz. J. Schrammel), fokstroty *Alibaba* i *Filipina*, *Blondyneczki*, *Cała Warszawa*, *Chłopiec czy dziewczynka*, *Dzidzia*, *Ostatni posłaniec*, *Warszawa 1900*, *Zmiana warty*.

Był w Polsce pierwszym wykonawcą i popularyzatorem *charlestona*.

Występował w filmach: *Jasnie pan szofer* (reż. Michał Waszyński, 1935), *Piętro wyżej* (reż. Leon Trystan, 1937), *Sportowiec mimo woli* i *Ja tu rządę* (reż. Mieczysław Krawicz, 1939), *Skarb* (reż. Leon Buczkowski, 1949), *Irena do domu* (reż. Jan Fethke, 1953), radiu i telewizji.

W maju 1939 roku, w rewii *Orzeł czy Rzeszka* w teatrze *Ali Baba*, sparodiował Hitlera w piosence *Ten wąsik, ach ten wąsik* (sł. Marian Hemar na melodię chaplinowskiej *Titiny*).

Po wojnie założył w Wilnie *Teatr Letni*, grał w teatrach muzycznych Łodzi (rola Teofila w *Glupim Jakubie Tadeusza Rittnera*, Teatr Kameralny Domu Żołnierza, 1946), Krakowa (teatrzyk *Siedem kotów*), Warszawy i Gdańska (słynna rola Mazurkiewicza w wodewilu *Żołnierz Królowej Madagaskaru*, muz. Tadeusz Sygietyński, libretto Julian Tuwim, wg farsy Stanisława Dobrzańskiego, teatr *Wybrzeże*, 1949 i rola Fikalskiego w *Domu Otwartym* Michała Baluckiego).

W 1948 roku założył teatr *Duby Smalone* (z Mirą Zimińską i Tadeuszem Sygietyńskim). Za namową rektora Aleksandra Zelwerowicza, został profesorem Wydziału Estrady Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie (od 1953 roku), gdzie wykładał interpretację piosenki.

Był nauczycielem Adrianny Godlewskiej, Barbary Rylskiej, Mariana Jonkajtysa, Bogdana Łazuki i Jerzego Polomskiego.

Pod koniec życia występował w warszawskim Teatrze *Syrena* (ostatnia premiera *Warto być wpadł Grońskiego i Marianowicza*, 1980).

Jest autorem książek: *Wielcy artyści małych scen* (1968) i *Druza połowa życia* (wyd. 1985).

Ludwik Perski zrealizował film dokumentalny o Ludwiku Sempolińskim *Pan Profesor* (1959).

TOMASZ, SKĄD TY TO MASZ?

Muzyka: Zygmunt Wiehler, sł. Aleksander Orlan, popisowy numer Ludwika Sempolińskiego (rewia *Idzie wiosna*, 1931)

1.

Tak stoję tu przed wami
I o ścianę walę czołem,
Bo nie wiem sam
I nie wie nikt
Skąd się w ogóle wzięłem.
W Warszawie, w Warszawie,
Gdzie tylko się pojawiaę,
Od razu,
Z rozkazu
Wołają wszyscy tak:

Refren:

Tomasz, ach, Tomasz,
Ach, powiedz, skąd ty to masz?
I skąd u ciebie taki wdzięk?
Apollo by z zazdrości pękł!
Tomasz, ach, Tomasz,
Kochanek pewnie sto masz,
Od kogo masz ten słodki głos,
Te oczy oraz nos?

Tomasz, ach, Tomasz,
Ty wszystko *comme il faut* masz,
Choć mężczyzn mamy tutaj huk,
Ty jeden jesteś *biały kruk!*
Tomasz, ach, Tomasz,
Ach powiedz, skąd ty to masz?
Tomasz, to co masz,
Ma tylko młody bóg!

2.

W miłości jestem, że tak powiem,
Jak turecki basza.
Mężatki, panny, słaba pleć,
To wszystko dobra nasza.
Kobiety, kobiety,
To słabość ma, niestety,
Blondynki,
Szatynki,
Kochają wszystkie mnie.

Refren: Tomasz, ach, Tomasz...

3.

W Londynie, w Konstancinie,
W Ciechocinie i Berlinie,
W Messynie, Karolinie,
Kartaginie
Tomasz słynie.
I w Rzymie i w Limie
To jedno tylko imię,
Murzyni i inni
Śpiewają wszędzie to:

Refren: Tomasz, ach, Tomasz...

4.

Nie jestem egoistą,
Więc zeszłego roku w lecie,
Uległem i i oddałem się
W małżeńskim *tet-a-tecie*.
Gdy żona ujrzała
Poemat mego ciała,
Jak stała,
Zemdląła,
Ze śmiechu krztusząc się.

Refren:

Tomasz, ach, Tomasz,
Ach, powiedz, gdzie ty to masz?
Gdzie podział się twój cały wdzięk?
Apollo by ze śmiechu pękł.
Tomasz, ach Tomasz,
Jak nazwać mam to co masz.
Powiedz mi, w kogoś wrodził się,
Bo w ojca chyba nie.

Tomasz, ach, Tomasz,
Ty wszystko *comme il faut* masz.
Choć mężczyzn znałam cały huk,
Myślałam, żeś ty *biały kruk!*
Tomasz, ach Tomasz,
Ach, powiedz, gdzie ty to masz?
Tomasz, to co masz,
Powinien mieć twój wróg.